

INHOUD

DEEL 1: HET BTW-STATUUT VAN DE LOKALE BESTUREN 11

Hoofdstuk 1: Het btw-statuuat van lokale besturen in een notendop 13

- 1.1 Artikel 6 WBTW bepaalt de hoedanigheid van het lokale bestuur 13
- 1.2 Vrijgestelde handelingen krachtens artikel 44 WBTW 19
- 1.3 Verhouding tussen artikel 6 en artikel 44 WBTW 22
- 1.4 Het recht op aftrek – toepassing van het werkelijk gebruik 25
- 1.5 Het statuut van hulpverleningszones 28
- 1.6 Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden 30

Hoofdstuk 2: Het btw-statuuat van lokale besturen in vraag en antwoord 35

- 2.1 Is er btw verschuldigd op de terbeschikkingstelling van personeel door lokale besturen? 35
- 2.2 Wat bij grensoverschrijdende diensten met lokale besturen? 37
- 2.3 Wat houdt de verlegging van de heffing in voor werk in onroerende staat? 39
- 2.4 Welke zijn de btw-gevolgen van het ontvangen van subsidies? 40
- 2.5 Welke zijn de btw-gevolgen van gratis handelingen verricht door lokale besturen? 42
- 2.6 Is er btw verschuldigd over het zelf verrichten van werk in onroerende staat voor haar economische activiteit door een lokaal bestuur? 43
- 2.7 Wat zijn de regels inzake opeisbaarheid van de btw bij handelingen met lokale besturen? 44
- 2.8 Wanneer moet een lokaal bestuur een btw-nummer aanvragen? 48
- 2.9 Wanneer is een lokaal bestuur schuldenaar van de btw? 51
- 2.10 Hoe zit de btw-regeling met betrekking tot zorgbedrijven in elkaar? 51
- 2.11 Hoe zit de regeling voor fietsen in zelfbediening in elkaar? 53
- 2.12 Hoe zit de regeling voor de exploitatie van drank- en/of eetgelegenheden voor bepaalde door artikel 44 WBTW vrijgestelde instellingen in elkaar? 55

Hoofdstuk 3: *Frequently Asked Questions* 59

- 1. Is een gemeente belastingplichtig wanneer zij tegen betaling werkzaamheden inzake reclame verricht (bijvoorbeeld advertentieruimte aanbieden op straatnaamborden, in sporthallen, in een gemeentelijk informatieblad, ...)? 59

2.	Is een gemeente of OCMW belastingplichtig voor het verschaffen van dranken aan de gebruikers (onder andere lokale verenigingen ...) van de gemeentelijke vergader-, feest- en sportzalen?	59
3.	Is een gemeente of OCMW belastingplichtig voor het verhuren van een ongemeubelde zaal?	60
4.	Is een OCMW belastingplichtig voor de uitbating van een cafetaria in zijn woonzorgcentrum wanneer die enkel toegankelijk is voor de bewoners, hun bezoekers en het personeel van dat centrum?	61
5.	Is een OCMW belastingplichtig voor de uitbating van een cafetaria in zijn woonzorgcentrum wanneer de cafetaria voor iedereen toegankelijk is?	61
6.	Is een OCMW belastingplichtig voor de uitbating van een drank- of eetgelegenheid die voor iedereen toegankelijk is in het lokaal dienstencentrum?	62
7.	Is een OCMW belastingplichtig voor de uitbating van een drank- of eetgelegenheid in het lokaal dienstencentrum die slechts voor een beperkte doelgroep toegankelijk is?	64
8.	Is een OCMW belastingplichtig wanneer het (ingevolge overcapaciteit in zijn eigen keuken) maaltijden verkoopt tegen kostprijs aan een ander OCMW dat deze maaltijden aan zijn eigen klanten gaat verkopen?	64
9.	Is een OCMW belastingplichtig voor het tegen kostprijs aan huis leveren van maaltijden bij ouderen en hulpbehoevenden?	65
10.	Is een OCMW belastingplichtig voor het tegen kostprijs leveren van maaltijden aan leerlingen, onderwijzend personeel en directieleden van instellingen wier onderwijsprestaties bestaande uit school- of universitair onderwijs van de belasting zijn vrijgesteld overeenkomstig artikel 44, § 2, 4°, a) van het Btw-Wetboek?	66
11.	Is een gemeente belastingplichtig voor het ter beschikking stellen van staanplaatsen op markten tegen betaling van een staangeld zoals vastgesteld door de gemeenteraad en dat meestal wordt bepaald in functie van de gebruikte oppervlakte?	66
12.	Is een gemeente belastingplichtig voor de verkoop, onder bezwarende titel, van papieren toeristische brochures met bijvoorbeeld wandel- en fietsroutes, toeristische boeken over de eigen gemeente ...?	67
13.	Is een gemeente belastingplichtig wanneer zij binnen het kader van haar reglementerings- en beheersbevoegdheid zelf instaat voor het ophalen van huishoudelijk afval aan huis? Is zij belastingplichtig voor de verkoop van huisvuilzakken aan haar bewoners?	68

14.	Is een gemeente belastingplichtig voor het aanbieden van parkeerplaatsen op de openbare weg tegen betaling van een retributie, dan wel voor de exploitatie van een niet op de openbare weg gelegen parkeergelegenheid (bv. een ondergrondse parking)?	69
15.	Verschilt het antwoord op vraag 14 wanneer de gemeente het innen van retributies, dan wel het beheer van de exploitatie van parkeerplaatsen, al dan niet op de openbare weg, toevertrouwt aan een derde?	69
16.	Is een gemeente of OCMW belastingplichtig voor de verkoop van hout afkomstig uit houtkap?	70
17.	Is een gemeente belastingplichtig voor bepaalde werken in onroerende staat ten behoeve van haar inwoners, zoals de herstelling onder bezwarende titel van een private oprit of het aansluiten van een gebouw op het openbaar rioleringsnetwerk?	71
18.	Is er btw verschuldigd wanneer het gemeentepersoneel de gevel van het gemeentehuis reinigt?	71
19.	Is een gemeente belastingplichtig voor de verhuur van materiaal?	72
20.	Is een gemeente belastingplichtig voor de organisatie van culturele voorstellingen waarbij ook brochures of programmaboekjes over die voorstellingen aan de toeschouwers te koop worden aangeboden?	73
21.	Is een gemeente belastingplichtig voor de verkoop van pluimvee of plantgoed?	73
22.	Is een gemeente belastingplichtig voor het onder bezwarende titel verlenen van rechten op de exploitatie van een cafetaria?	74
23.	Is een gemeente of een OCMW belastingplichtig voor de terbeschikkingstelling van personeel onder bezwarende titel aan een ander publiekrechtelijk lichaam?	74
24.	Is een gemeente (respectievelijk een OCMW) belastingplichtig voor het verrichten van leveringen van goederen en diensten onder bezwarende titel aan het eigen OCMW (respectievelijk de eigen gemeente)?	75

Hoofdstuk 4: Economische activiteiten waarvoor een openbaar bestuur altijd btw-belastingplichtige is	77
---	-----------

DEEL 2: DE BTW-BELASTINGPLICHT VAN VZW'S EN DE REIKWIJDTE VAN DE BTW-VRIJSTELLINGEN	85
Hoofdstuk 1: Gemengde btw-belastingplicht	87
1.1 Gemengde versus gedeeltelijke btw-belastingplicht	87
1.2 Autonome gemeentebedrijven	87
1.3 Gemengde en gedeeltelijke btw-belastingplichtigen: keuze voor algemeen verhoudingsgetal of werkelijk gebruik?	93
Hoofdstuk 2: De reikwijdte van de btw-vrijstellingen	101
2.1 Vrijstellingen beoogd door artikel 44, § 2, 3° van het Btw-Wetboek – Diensten van sportinrichtingen en inrichtingen voor lichamelijke opvoeding	101
2.2 Verhuur van boeken en tijdschriften, muziekpartituren, grammofoonplaten, magneetbanden, diapositieven en andere dergelijke voorwerpen van culturele aard en de diensten van bibliotheken en leeszalen	105
2.3 Exploitatie van musea, monumenten, natuurmonumenten, plantentuinen en dierentuinen	109
2.4 Organisatie van diverse voorstellingen	114
2.5 Bepaalde handelingen verricht in samenhang met werkzaamheden die ter verkrijging van financiële steun voor vrijgestelde instellingen zijn georganiseerd	120
2.6 Kostendelende verenigingen	124
DEEL 3: DE BIJZONDERE BTW-AANGIFTE	157
DEEL 4: BIJZONDERE TOPICS	169
Hoofdstuk 1: De doorfacturering van kosten	171
1.1 De commissionairsfictie bij doorfacturering van kosten, de Nekkerhal-case	171
1.2 Administratief standpunt inzake de commissionairsfictie	176
1.3 Doorfacturering door gedeeltelijke btw-belastingplichtigen: mét of zonder btw?	180
Hoofdstuk 2: Legaliteitsbeginsel versus vertrouwensbeginsel: de toepassing van de beginselen van behoorlijk bestuur inzake btw	187

DEEL 5: SUBSIDIES EN HET RECHT OP AFTREK VAN LOKALE BESTUREN EN VZW'S	191
Bijlage 1: Circulaire AAFisc Nr. 42/2015 (nr. E.T. 125.567) d.d. 10.12.2015	197
Bijlage 2: <i>Frequently Asked Questions</i> inzake de belasting- plicht van publiekrechtelijke lichamen	232
Bijlage 3: Terbeschikkingstelling van personeel door lokale besturen	253
Bijlage 4: Circulaire 2024/C/53 FAQ betreffende de toepassing van het recht op aftrek volgens het algemeen ver- houdingsgetal of het werkelijk gebruik	256